

Het Nieuwe Evangelicalisme

Hoe te identificeren?

Bron: <http://www.wayoflife.org/>, 28-3-2005

Alle Schriftaanhalingen komen uit de Statenvertaling HSV of 1977. Vertaling en voetnoten door M.V.

Ik (David Cloud) ben ervan overtuigd dat het Nieuwe Evangelicalisme (of Neo-evangelicalisme) een van de grootste gevaren is ten overstaan van de bijbels-fundamentalistische kerken in het algemeen, en om het succesvol te weerstaan moet men in staat zijn het te identificeren. Ik ben er verbaasd over hoe gewoon het is voor fundamentalistische kerken om hun mensen niet zorgvuldig in te prenten wat de gevaren zijn van het Nieuwe Evangelicalisme. De leidinggevendenden identificeren niet zorgvuldig de populaire, invloedrijke Nieuwe Evangelicals opdat de kerkleden degelijk ingelicht worden over dit gevaar.

Het Nieuwe Evangelicalisme kan niet genegeerd worden omdat kerkleden er overal mee geconfronteerd worden, in het bijzonder door radio- en televisiepersonaliteiten, in christelijke boekhandels en door hun relatie met familie en vrienden.

Hierna volgen enkele karakteristieken van het Nieuwe Evangelicalisme waardoor de bijbelgelovige in staat zal gesteld worden het te identificeren en te vermijden.

1. Het Nieuwe Evangelicalisme wordt gekarakteriseerd door een verwerping van afscheiding.

“De klinkende oproep voor de VERWERPING VAN SEPARATISME ... ontving een hartelijke weerklank bij vele evangelicals. ... Neo-evangelicalisme verschilt van fundamentalisme door zijn VERWERPING VAN SEPARATISME” (Harold J. Ockenga).

Het eerste kenmerk van het Nieuwe Evangelicalisme is zijn verwerping van afscheiding. De Nieuwe Evangelical houdt niet van afscheiding en wil niet dat die een significante rol speelt in zijn leven en de bediening. Dit is wat Ockenga twee keer benadrukte in zijn speech aan het Fuller Seminarie in 1948.

Nieuwe Evangelicals scheiden zich niet af van denominaties die geïnfiltreerd werden door het modernisme, zoals de United Methodist Church, de Presbyterian Church USA, de American Baptist Convention, de Southern Baptist Convention, en de Anglican Church. The Billy Graham religieuzil gaf het volgende advies aan een Rooms-katholiek echtpaar dat door hun kerk gedesillusioneerd was en aan vertrekken dacht: “Trek niet uit de kerk. Blijf erin ... help uw kerk” (*Sun Telegram*, 6 jan. 1973).

Nieuwe Evangelicals praktiseren de oecumenische gedachte.

Billy Graham heeft sinds de jaren '50 hand in hand samengewerkt met Rooms-katholieken en theologische modernisten, en toch wordt hij geprezen en verheven door de Evangelische wereld.

Billy Grahams “crusade” in New York City, van 1957, werd gesponsord door het liberale Protestant Council en werd gekenmerkt door prominente theologische modernisten. Tijdens een voorbereidend banket dat de vorige herfst werd gehouden (17 sept. 1956), in het Hotel Commodore in New York, zei Graham dat hij wilde dat katholieken, Joden en protestanten zijn meeting zouden bijwonen en dan zouden teruggaan naar hun eigen kerken. Deze uitspraak werd bevestigd in de 18 september editie van het *New York Evening Journal*. De New York Crusade was de katalysator voor Grahams breuk met fundamentalisten zoals Bob Jones, Sr. en John R. Rice van *Sword of the Lord*.

De Graham-organisatie en de samenwerkende kerken in de 1957 San Francisco Crusade benoemden Dr. Charles Farrah om de “bekeerlingen” op te volgen en hierover te rapporteren. Zijn bevindingen werden aangekondigd op 16 december. Volgens de *Oakland Tribune*, kwamen er 1300 katholieken

naar voren, maar PRAKTISCH ALLEN BLEVEN KATHOLIEK EN BLEVEN VERDER MARIA AANBIDDEN, NAAR DE MIS GAAN, EN BIECHTEN TEGEN EEN PRIESTER (*Oakland Tribune*, woensdag 17 dec. 1958).

Graham was verwant met en onderschreef honderden pertinente modernisten en Rooms-katholieke leiders. Op de 1957 New York Crusade spendeerde Graham tien minuten aan het prijzen van Dr. Jesse Baird, een welbekend liberaal en afvallige, hem een grote dienaar van Christus noemend. Op de 1957 San Francisco Crusade, eerde Graham Episcopaal bisschop James Pike, die schaamteloos de godheid, maagdelijke geboorte, wonderen en lichamelijke opstanding ontkende van Jezus Christus. Methodistisch bisschop Gerald Kennedy was voorzitter van de 1963 Los Angeles Crusade en Graham noemde hem “een van de grootste christelijke sprekers in Amerika” niettegenstaande hij praktisch elke doctrine van het christelijke geloof ontkende. De eerste zondag van die crusade trok Graham verscheidene minuten uit voor het prijzen van modernist E. Stanley Jones, hem “mijn goede vriend en vertrouwd raadsman” noemend. Grahams 1997-autobiografie is gevuld met verwijzingen naar zijn vriendschap met afvalligen.

De praktijk van het oecumenische denken is helemaal verspreid onder het evangelicalisme. Bill Bright van Campus Crusade for Christ, Louis Palau en andere prominente evangelicals zijn in Grahams voetstappen van het oecumenische evangelicalisme getreden. Terwijl hij verslag uitbracht over Amsterdam '86 vroeg Dennis Costella aan Louis Palau of hij zou willen samenwerken met Rooms-katholieken. Paulau antwoordde dat hij dat zeker zou willen doen en erkende dat dit gedaan werd.

Zelfs de meest conservatieve van de Southern Baptists ondersteunt Grahams oecumenische evangelisme. Southern Baptist Theological Seminary geeft een cursus met de titel *Christian Life and Witness*, die studenten oefent in crusade-councellingstechnieken. Op 3 mei 2001 gaf de Baptist Press een artikel uit met de naam: “Hundreds of Southern Students Prepare for Graham Crusade”. R. Albert Mohler, Jr., President van Southern Seminary en een prominent conservatieve stem van SBC (Southern Baptist Convention), diende als voorzitter van Grahams crusade. Hij vertelde de Baptist Press: “Niets anders heeft de soort van etnische en raciale en denominationale inclusiviteit bij elkaar gebracht als deze crusade; niets in mijn ervaring en niets in de recente geschiedenis van Louisville heeft zo'n groep van toegewijde christenen bij elkaar gebracht voor één doel”. Southern Seminary huisvest trots de Billy Graham School of Missions, Evangelism and Church Growth. Te zeggen dat alle participanten van Grahams inclusieve evangelicalisme crusades “toegewijde christenen” zijn staat gelijk met het weigeren van kritische leerstellige standaarden en de toepassing ervan.

Evangelicals citeren kettters zonder enige waarschuwing aan hun toehoorders.

Beschouw bijvoorbeeld de welgekende evangelicale schrijver en conferentiespreker Warren Wiersbe. Zijn praktijk van het citeren van fervente modernisten zonder enige waarschuwing, werd beschreven door Jerry Huffman, de redacteur van de *Calvary Contender*: “In een panel-discussie op de 1987 Tennessee Temple Bible conferentie drukte Wiersbe zijn blijdschap uit over het feit dat Malcolm Muggeridge - een liberale Rooms-katholiek - een van Wiersbe's zienswijzen naar boven bracht. In een december 1977 *Moody Monthly* artikel onderschreef Wiersbe werken van de liberale auteurs Thielicke, Buttrick, en Kennedy. Meer recent prees hij boeken van andere liberalen zoals Barclay, Trueblood, and Sockman” (*Calvary Contender*, 15 juli 1987).

Beschouw ook de faam van Rick Warren met zijn Purpose Driven Church. Door zich te houden aan zijn “oordeel niet” filosofie, citeert Warren kritiekloos uit een brede waaier van theologische kettters, in het bijzonder Rooms-katholieken zoals Moeder Theresa, Broeder Lawrence (Karmeliet¹), John Main (Benedictijn²), Madame Guyon, Johannes van het Kruis en Henri Nouwen. Warren waarschuwt zijn lezers niet dat dezen gevaarlijke valse leraars zijn die een vals evangelie brengen

¹ Karmelieten, ook: carmelieten, rooms-katholieke kloosterorde, ontstaan tijdens de kruistochten uit een op de berg Karmel in Palestina gevestigde groep eremieten. Omstreeks 1240 begonnen ze naar Europa uit te wijken, waar ze zich toelegden op de zielzorg en de status van bedelorde kregen. (Encarta 2002).

² Benedictijnen, de oudste kloosterorde van de westerse Kerk (afkorting: OSB: Ordo Sancti Benedicti). De benedictijnen, die leven volgens de Regel van Benedictus van Nursia, vormen geen orde in de zin van een aaneengesloten organisatie met centraal bestuur. Pas in 1893 verenigde paus Leo XIII alle congregaties van benedictijnen tot één confederatie onder de leiding van een abt-primaat, die te Rome resideert. (Encarta 2002).

en een valse Christus aanbidden. Moeder Theresa en Nouwen waren universalisten die geloofden dat mensen gered kunnen worden los van persoonlijk geloof in Jezus Christus.

Een ander voorbeeld hiervan is Chuck Swindoll die een hele editie van zijn *Insights for Living* publicatie (april 1968) spendeerde aan de onkritische promotie van de Duitse neo-orthodoxe Dietrich Bonhoeffer³. Swindoll noemt Bonhoeffer “een heilige”. Maar deze “heilige” promootte de “de-mythologiseren” en het in vraag stellen van de Schrift. Cornelius Van Til documenteerde Bonhoeffer's gevaarlijke theologie in *The Great Debate Today*.

WAT DE BIJBEL ZEGT?

Afscheiding is niet optioneel in het Christendom; het is een gebod (Rom. 16:17-18; 2 Kor. 6:14-17; 1 Tim. 6:5; 2 Tim. 2:16-18; 3:5; Titus 3:10; 2 Joh. 7-11; Openb. 18:4). Afscheiding is niet gemeen of liefdeloos; het is gehoorzaam zijn aan God.

Wij moeten ons afscheiden van broeders in Christus die wandelen in ongehoorzaamheid (2 Th. 3:6).

Afscheiding is een beschermende muur tegen geestelijk gevaar. Het nalaten van afscheiding van het kwaad stelt ons bloot aan de invloed van dwalingen (1 Kor. 15:33). De reden waarom de tuinman het onkruid wiedt tussen de gewassen en ze tegen insecten beschermt, en de reden waarom een herder zijn schapen afzondert van de wolven is hen te beschermen. Evenzo zal een getrouwe en godvruchtige voorganger zijn kudde afscheiden van de geestelijke gevaren die veel destructiever zijn dan insecten en wolven.

2. Het Nieuwe Evangelicalisme wordt gekarakteriseerd door liefde en positivisme, een oordeel-niet filosofie en een afkeer van leerstellige controversen.

“De strategie van het Nieuwe Evangelicalisme is de positieve verkondiging van de waarheid los van alle dwalingen (errors) zonder te delven in persoonlijkheden die de dwalingen (error) aanhangen. ... In plaats van de dwalingen (error) aan te pakken, verkondigen de Nieuwe Evangelicals de grote historische doctrines van het Christendom” (Harold Ockenga)

Het belangrijkste gevaar van het Nieuwe Evangelicalisme is niet de dwaling die gepredikt wordt maar de waarheid die verzuimd wordt.

De Nieuwe Evangelical vernauwt zijn boodschap en kijkt slechts naar een gedeelte van de hele raad Gods (Hand 20:27).

Dit betekent dat veel van wat de Nieuwe Evangelical predikt en schrijft schriftuurlijk is en geestelijk heilzaam. De Nieuwe Evangelical zal vele goede dingen zeggen over de redding, christelijk leven, liefde voor de Heer, huwelijk, kinderopvoeding, heiliging, de godheid van Christus, zelfs de onfeilbaarheid van de Schrift. Bijvoorbeeld: toen Ravi Zacharias sprak in Robert Schullers Crystal Cathedral, in april 2004, was zijn boodschap grotendeels een zegen. (Ik lees er een online versie van). Hij predikte over zulke dingen als liefde voor Jezus Christus en de christelijke wandel en een godvruchtig huwelijk. Het probleem was niet *wat* hij zei maar *wat* hij *niet* zei en de context waarin hij het zei. Hij waarschuwde niet tegen Schullers “self-esteem”⁴-ketterij. Hij liet na op te merken dat Schuller traditionele theologische termen gebruikt terwijl hij ze herdefinieert op een ketterse wijze. Hij liet na voluit te vermanen en te weerleggen. Hij liet na zich af te scheiden van de dwaling. (In typisch Nieuw Evangelische stijl citeerde hij ook een modernist, J.K. Chesterton, op een onkritische wijze).

³ Bonhoeffer, Dietrich (Breslau [Wrocław] 4 febr. 1906 – Flossenbürg 9 april 1945), Duits protestants theoloog, zoon van Karl Bonhoeffer, groeide op in een vooraanstaand liberaal milieu, waardoor zijn hele leven en denken iets aristocratisch hebben behouden. Hij studeerde theologie in Bonn en Berlijn, o.a. bij A. von Harnack en R. Seeberg, maar werd blijvend beïnvloed door Karl Barth. ... De christen dient te komen tot een niet-religieuze interpretatie van de bijbel en moet leven alsof God niet bestaat ('etsi Deus non daretur'). ... Typerend voor Bonhoeffer lijkt de volgende uitspraak: 'De God die met ons is, is de God die ons verlaat. ...'. (Encarta 2002).

⁴ Self-esteem: eigendunk, trots (Van Dale E/N). “The feeling of being satisfied with your own abilities and that you deserve to be liked or respected; → selfrespect: raise/build(up)/boost someone's *self-esteem*” (Longman Dictionary of Contemporary English, 2003).

Een Nieuw-evangelische spreker zal prediken tegen zonde en dwaling in het algemeen, maar niet in detail. Hij zal zeggen dat hij tegen dwaling en compromis is, maar hij zal dat niet voluit definiëren. (De enige uitzonderingen zijn wat ik noem “maatschappelijk correcte” of “veilige” zonden en dwalingen, zoals homoseksualiteit en abortus. De Neo-Evangelical zal voluit tegen dit soort dingen spreken omdat dit vandaag acceptabel is in evangelische kringen. Veilige zonden en dwalingen zijn die dingen waartegen een prediker kan waarschuwen zonder de grote meerderheid van zijn gewone luisteraars te beledigen). Wanneer hij geplaatst wordt voor een noodzaak om voluit op te treden tegen dwaling en het noemen van namen van populaire christelijke leiders, zal hij weigeren een standpunt in te nemen en zal hij veeleer een aanval doen tegen “extreem fundamentalisme” of iets van die aard.

Billy Graham is de koning van het positivisme en de oordeel-niet filosofie.

Zijn boodschap werd beschreven als “hard in de kern maar zacht aan de buitenkant”. Hij zegt dat zijn taak louter de prediking van het Evangelie is, dat hij niet geroepen werd om betrokken te worden in leerstellige controversies.

In 1966 stelde de *United Church Observer*, het officieel blad van de extreem liberale “United Church of Canada”, aan Graham een aantal vragen. Toen hem gevraagd werd of Paul Tillich een valse profeet is antwoordde Graham: “IK HEB ME DE GEWOONTE GEMAAKT GEEN OORDEEL UIT TE SPREKEN OVER GEESTELIJKE LEIDERS”. Hij zei verder: “ONZE EVANGELISTISCHE VERENIGING IS ER NIET OM EEN OORDEEL UIT TE BRENGEN - VÓÓR OF TEGEN - ENIGE DENOMINATIE. WIJ HEBBEN NIET DE INTENTIE OM BETROKKEN TE RAKEN IN DE VERSCHILLENDE DIVISIES IN DE KERK”.

Dit is puur Nieuw Evangelicalisme. De Nieuwe Evangelical zal tegen dwaling prediken in algemene termen maar zelden zal hij dat voluit en specifiek doen. Wanneer hem vragen worden gesteld, vanuit eender welke kant, dan begint hij te smoezen en rond de pot te draaien. Niemand is hier beter in dan Graham, maar hij heeft massa’s andere predikers beïnvloed. Het valt op te zien waarom Graham “Mr. Facing Both Ways” wordt genoemd. Hij is voor schepping én hij is voor evolutie, voor een jonge aarde én voor een oude aarde, voor de maagdelijke geboorte én ertegen, voor de liberale positie én voor de evangelicale positie. Hij is voor alles en daarom tegen niets.

De kerkgroefilosofie is hiervan een ander voorbeeld. De boodschap moet niet-controversieel zijn en “positief”. De prediking in de Willow Creek Church, geleid door Bill Hybels, wordt beschreven op deze manier: “Er is hier geen zwavel en vuur. Geen slaan met de Bijbel. Enkel praktische, geestig gebrachte boodschappen”.

Zie deze beschrijving aangaande kerkgroeiopbouw C. Peter Wagner: “Wagner maakt over niemand negatieve beoordelingen; hij heeft er een carrière van gemaakt in het vinden van wat aangenaam en bevestigend is zonder het stellen van kritische vragen” (*Christianity Today*⁵, 8 aug. 1986).

WAT DE BIJBEL ZEGT OVER DE POSITIEF-GERICHTE BENADERING

De profeten van ouds waren geen positief-gerichte Nieuwe Evangelicals (zie Henoch in Judas 14-15). Er was niets Nieuw-evangelisch aan hun prediking. De Heer Jezus Christus was geen positief-gerichte Nieuwe Evangelical. Hij predikte meer over de hel dan over de hemel (zie Mark. 9:42-48) en bestrafte streng alle dwaling (Matt. 23). Hij vaarde uit tegen de Farizeeën omdat zij de weg van de waarheid bedorven hadden en het Evangelie van genade hadden verknoeid, en Hij noemde hen hypocrieten, blinde gidsen, dwazen en blinden, slangen en addereengebroid. En dat slechts in één toespraak!

Het is ook klaar en duidelijk dat de apostelen geen positief-gerichte Nieuwe Evangelicals waren. Paulus werd constant betrokken in leerstellige controversen en sprak brutaal en voluit tegen het gevaar van ketterij. Hij noemde valse leraren “honden” en “kwade arbeiders” (Fil. 3:2). Over hen die het Evangelie verknoeiden zei hij: “die zij vervloekt” (Gal. 1:8-9). Hij noemde hen “boze mensen en bedriegers” (2 Tim. 3:13), “valse apostelen, bedrieglijke arbeiders” (2 Kor. 11:13). Hij noemde de namen van valse leraren, zoals “Hymeneüs en Filétus” en noemde hun lering “onheilig, leeg gepraat” (2 Tim. 2:16-17). Hij waarschuwde tegen “de filosofie en ijdele verleiding” (Kol. 2:8). Hij

⁵ Een gekend tijdschrift van theologisch modernistische strekking.

beschreef voluit hun “bedriegerij ... om sluw tot dwaling te verleiden” (Ef. 4:14). Toen Elymas trachtte mensen af te trekken van het geloof dat Paulus predikte, verspilde Paulus geen tijd aan dialoog. Hij zei: “O gij kind des duivels, vol van alle bedrog, en van alle arglistigheid, vijand van alle gerechtigheid, zult gij niet ophouden te verdraaien de rechte wegen des Heeren?” (Hand. 13:10). Hij waarschuwde tegen valse leraren die in de kerken zouden sluipen en noemde hen “zwarte wolven” (Hand. 20:29) en hun leer “verdorven⁶ dingen” (Hand. 20:30). Zij die de lichamelijke opstanding ontkenden werden “Gij dwaas” genoemd (1 Kor. 15:35-36). Hij waarschuwde tegen de brengers en nalopers van een “andere Jezus”, een “andere geest”, een “ander evangelie” (2 Kor. 11:1-4). Hij betitelde valse leringen als “leringen van demonen” (1 Tim. 4:1). In de pastorale brieven waarschuwde Paulus tien keer tegen valse leraren en compromitteurs met vermelding van hun naam.

Petrus sprak ook voluit tegen ketterij. Van de valse profeten van zijn dagen, en dezen waarvan hij wist dat zij nog zouden komen, zei hij dat zij “verderfelijke ketterijen” invoeren en waarschuwde voor hun “haastig verderf” (2 Petr. 2:1). Hij zei dat zij gekenmerkt werden door “gierigheid” (hebzucht), “gemaakte woorden” (verzonnen woorden) en ook: “hun verderf sluimert niet” (2 Petr. 2:3). Hij waarschuwde hen voor de eeuwige hel (2 Petr. 2:4-9) en noemde hen “vermetel” en dat zij “zichzelf behagen” (2 Petr. 2:10). Hij vergeleek hen met “onredelijke dieren ... om gevangen en gedood te worden” (2 Petr. 2:12) en hij legde hun bedrog bloot (2 Petr. 2:13).

Johannes, “de apostel van de liefde”, hield zich ook bezig met de waarschuwing tegen antichristen (1 Joh. 2:18-19) en noemde hen leugenaars (1 Joh. 2:22) en verleiders (1 Joh. 2:26; 2 Joh. 7); en hij zei dat zij de Zoon loochenden (1 Joh. 2:23) en dat zij God niet hebben (2 Joh. 9). Ook hij legde een nadruk op het beproeven van de geesten (1 Joh. 4:1-3; vgl. 1 Tim. 4:1-3). Hij maakte zelfs allerlei soorten exclusieve claims, zoals: “Wij weten, dat wij uit God zijn, en dat de gehele wereld in het boze ligt” (1 Joh. 5:19). Johannes gebod de gelovigen om valse leraren in hun huis niet te ontvangen: “Indien iemand tot u komt, en deze leer niet brengt, ontvangt hem niet in huis”, of zelfs maar hen te groeten: “en zegt tot hem niet: Wees gegroet. Want die tot hem zegt: Wees gegroet, die heeft gemeenschap aan zijn boze werken” (2 Joh. 10-11).

WAT DE BIJBEL ZEGT OVER OORDELEN

De Bijbel eist dat wij alles⁷ oordelen volgens de goddelijke standaard (1 Thess. 5:21; Hand. 17:11).

1. een rechtvaardig oordeel (Joh. 7:24)
2. alle dingen (1 Kor. 2:15-16; KJV: *judge*)
3. zonde in de kerk (1 Kor. 5:3, 12)
4. zaken tussen broeders (1 Kor. 6:5)
5. iemands prediking (1 Kor. 14:29)
6. hen die een ander evangelie, andere Jezus, andere geest brengen (2 Kor. 11:1-4)
7. de werken van de duisternis (Ef. 5:11)
8. valse profeten, valse apostelen, valse leraars (2 Petr. 2; 1 Joh. 4:1; 2 Joh. 10; Op. 2:2)

Wij mogen echter niet hypocriet oordelen (Matt. 7:1-5). In deze passage keurt de Heer Jezus niet alle oordelen af; Hij keurt hypocriet oordelen af (Matt. 7:5). Dat Hij niet alle oordelen afkeurt is evident volgens de context. In dezelfde rede waarschuwde hij voor valse leraars (Matt. 7:15-17) en valse broeders (Matt. 7:21-23). Het is onmogelijk op te passen voor valse profeten en valse broeders zonder hun leringen en praktijken te beoordelen in vergelijking met de standaarden van Gods Woord. Dat Hij niet alle oordelen afkeurt blijkt duidelijk uit het vergelijken van Schrift met Schrift. Wij hebben gezien dat ook andere passages ons opleggen te oordelen.

3. Het Nieuwe Evangelicalisme wordt gekarakteriseerd door het verheffen van liefde en eenheid boven doctrine.

⁶ Grieks *diastrepho*: pervers, verdorven. Strong's 1294: “from dia - dia 1223 and strefw - strepho 4762; to distort, i.e. (figuratively) misinterpret, or (morally) corrupt:--perverse(-rt), turn away”.

⁷ Wij moeten ook onszelf oordelen: 1 Kor. 11:31, 32.

Billy Graham zei: “Het belangrijkste kenmerk van christelijk discipelschap is niet orthodoxie, maar liefde” (citaat uit Iain Murray, *Evangelicalism Divided*, p. 33).

Beschouw een voorbeeld van “ijsroom-christendom”. In een artikel dat oproept tot oecumenisch evangelicalisme vergelijkt pastor Ted Haggard (New Life Church, Colorado Springs) leerstellige overtuigingen met verschillende ijsroomsmaken (!): “Ik hou van alle soorten ijsroom. Soms wil ik vanille met karamel en slagroom, veel nootjes en een kers erop. Andere keren wil ik banaan- of chocoladesmaak.

Daarom hou ik zo van Baskin-Robbins ijsroomwinkels. ... In Colorado Springs, Colorado, waar ik pastor ben, genieten wij van 90 smaken van kerken. ... Ik zeg dat wij de gerespecteerde interpretaties van de Schrift, die in vele christelijke denominaties bestaan, moeten appreciëren. ... Hebt u enige omheining opgericht tussen uw kerk en de vergadering wat verder in uw straat? Hebt u andere christelijke groepen geoordeeld in uw hart, of hen openlijk bekritiseerd? Ik geloof dat de Heilige Geest ons oproept om alle omheiningen weg te doen en ten aanzien van de wereld te demonstreren dat wij verenigd zijn” (Ted Haggard, “We Can Win Our Cities ... Together”, *Charisma*, juli 1995).

WAT DE BIJBEL ZEGT OVER DOCTRINE

Wij moeten ons afscheiden van hen die valse doctrine leren (Rom. 16:17). Wij moeten uitkijken voor elke wind van valse leer (Ef. 4:14). Geen valse leer mag onderwezen worden (1 Tim. 1:3). De prediker moet acht geven op de leer (1 Tim. 4:16).

WAT DE BIJBEL ZEGT OVER CHRISTELIJKE LIEFDE

Oecumenisten zijn verward over DE DEFINITIE VAN LIEFDE (Joh. 14:23; Fil. 1:9-10; 1 Joh. 5:3).

Bijbelse liefde wordt geassocieerd met gehoorzaamheid aan God (Joh. 14:23; 1 Joh. 5:3). Bijbelse liefde is gehoorzaamheid aan God en Zijn Woord, geen overdreven emotie, geen breddenkendheid, geen tolerantie van dwaling.

Bijbelse liefde wordt geassocieerd met kennis en onderscheiding (Fil. 1:9-10). Bijbelse liefde is nooit ontdaan van een strikte toepassing van Gods Woord, van een geestelijk oordeel gebaseerd op Gods Woord. Bijbelse liefde is NIET niet-oordelen.

Bijbelse liefde wordt geassocieerd met het berispen van zonde en dwaling. Over Jezus, die de vleesgeworden Liefde is, staat geschreven: “nadat Hij hen om Zich heen toornig aangekeken had, tegelijk bedroefd over de verharding van hun hart ...” (Mark. 3:5) en Hij berispte de Farizeeën scherp, zelfs woedend (Matt. 23). Jezus noemde Petrus “Satan” (Matt. 16:23) en verweet de discipelen “hun ongelof en hardheid van hart” (Mark. 16:14). De apostel Paulus noemde valse leraars “honden” en “kwade arbeiders” (Fil. 3:2). Over hen die het Evangelie verknoeden zei hij: “die zij vervloekt” (Gal. 1:8-9). Hij noemde hen “boze mensen en bedriegers” (2 Tim. 3:13), “mensen met een verdorven verstand en een geloof dat de toets niet kan doorstaan” (2 Tim. 3:8). Hij noemde de namen van valse leraren en noemde hun lering “onheilig, leeg gepraat” (2 Tim. 2:16-17). Hij beschreef voluit hun “bedriegerij ... om sluw tot dwaling te verleiden” (Ef. 4:14). Toen Elymas trachtte mensen af te trekken van het geloof dat Paulus predikte, verspilte Paulus geen tijd aan dialoog. Hij zei: “O gij kind des duivels, vol van alle bedrog, en van alle arglistigheid, vijand van alle gerechtigheid, zult gij niet ophouden te verdraaien de rechte wegen des Heeren?” (Hand. 13:10).

Niets van dit alles is tegengesteld aan christelijke liefde.

Oecumenisten zijn ook verward over DE RICHTING VAN LIEFDE. De eerste richting van de liefde moet naar God zijn (Matt. 22:35-39). Ik moet genoeg van God houden om een standpunt in te nemen voor Zijn Woord, om God meer lief te hebben en te vrezen dan ik een mens liefheb en vrees.

De tweede richting van liefde moet gaan naar hen die in geestelijk gevaar vertoeven (“weidt mijn schapen” Joh. 21:16-17). Ik moet meer van de Heer zijn schapen houden dan van de wolven.

WAT DE BIJBEL ZEGT OVER CHRISTELIJKE EENHEID

JOHANNES 17:21

“opdat zij allen één zijn, zoals U, Vader, in Mij, en Ik in U, dat ook zij in Ons één zijn; opdat de wereld gelooft dat U Mij gezonden hebt”

De moderne oecumenische beweging heeft Joh. 17:11 aangewend als een van zijn themaverzen, beweerend dat de eenheid waarvoor Christus bad een oecumenische eenheid is van praktiserende christenen die bijbelse doctrines veronachtzamen of naar beneden halen. De context van Joh. 17 vernietigt deze mythe.

In Johannes 17 refereert Jezus naar hen die gered zijn (Joh. 17:3). Johannes 17 spreekt niet over een eenheid van ware wedergeborenen samen met naamchristenen of valse christenen.

In Johannes 17 refereert Jezus naar diegenen die Zijn Woord houden; het is een eenheid in waarheid (Joh. 17:6, 17). Het is niet een eenheid die leerstellige verschillen voorbijziet ter wille van een grotere groep. Het is geen oecumenische “eenheid in diversiteit”. Nergens leert het Nieuwe Testament dat doctrine moet opgeofferd worden, of neergehaald, ter wille van eenheid.

In Johannes 17 refereert Jezus naar hen die niet van de wereld zijn (Joh. 17:14, 16). In strijd hiermee is de oecumenische beweging niet afgescheiden van de wereld. Billy Graham wordt geprezen door de wereld en frequent verkozen als de meest favoriete man van Amerika. In 1989 werd Graham zelfs bekroond met een ster op de Hollywood Walk of Fame! Zijn ster staat naast die van Wayne Newton en John Travolta. De oecumenische beweging vandaag wordt gekarakteriseerd door een rock & roll type van christendom dat niet gelooft in een strikte afscheiding van de wereld, en de wereld antwoordt hierop met bekroning in plaats van vervolging.

In Johannes 17 refereert Jezus naar een eenheid van de Geest - niet een mensgemaakte eenheid (Joh. 17:1). Johannes 17 is een gebed dat gericht is tot God de Vader, niet een bevel dat gericht wordt aan de mens.

FILIPPENZEN 1:27

“Alleen, wandel waardig het Evangelie van Christus, opdat ik, of ik nu kom en u zie of dat ik afwezig ben, dan uw zaken mag horen, dat u vast staat in één geest en dat u eensgezind samen strijdt door het geloof van het Evangelie”.

Dit is een ander vers dat misbruikt wordt tot een podium voor de oecumenische beweging, maar bemerk de volgende waarnemingen uit de context:

Bijbelse eenheid betreft de lokale kerk. De instructie werd gegeven aan de kerk te Filippi. Ware christelijke eenheid is geen interdenominationale materie.

Bijbelse eenheid betekent het hebben van één geest, geen “eenheid in diversiteit”. Vergelijk Rom. 15:5-6; 1 Kor. 1:10.

Bijbelse eenheid betekent totale overgave aan het éne geloof. Het nieuwtestamentische geloof is geen agglomeraat van vele afzonderlijke doctrines maar een verenigd lichaam van waarheid waarin alle doctrines passen. Er zijn geen “secundaire” doctrines, die we kunnen negeren ter wille van de christelijke eenheid. De keuze stelt zich tussen een “beperkte gemeenschap ofwel een beperkte boodschap”. Als men trouw is aan het nieuwtestamentische geloof, dan is het onmogelijk een brede gemeenschap te hebben en daarbij een beperkte boodschap die kleiner is dan “al de raad Gods”⁸.

4. Nieuw Evangelicalisme wordt gekarakteriseerd door een pragmatische benadering van de bediening.

“Wij willen het Christendom terugbrengen van een kronkelende mainstream⁹ naar een vlietende stroom van modern leven” (Harold Ockenga).

Pragmatisme is het mikken naar een bepaald menselijk doel in plaats van eenvoudig getrouw te zijn aan Gods Woord. Hierna enkele voorbeelden:

⁸ Hand. 20:27.

⁹ Mainstream: heersende stroming.

Streven naar het beïnvloeden van de wereld om die voor Christus te winnen. Dit is het doel van Grahams oecumenische crusades. Dit is het doel van de christelijke rockers en rappers. Dit is het doel van de kerkgroeiprincipes. Een wereld van compromis en ongehoorzaamheid aan de Schrift wordt vandaag verontschuldigd ter wille van de zaak van evangelisatie.

Streven naar het beïnvloeden van denominaties. Dit was een van de oorspronkelijke doelen van het Nieuwe Evangelicalisme. Ockenga zei dat hij het denominationale leiderschap wilde heroveren. Daarom zeggen evangelicals dat zij binnen de liberale denominaties willen blijven in plaats van daarvan af te scheiden.

Streven naar het beïnvloeden van de natie. Dit is het doel van Jerry Falwells “Moral Majority” en zijn nieuwe organisatie met de naam “The Faith and Values Coalition” (De Geloof en Waarden Coalitie). Dit is het doel van de BBFI (Baptist Bible Fellowship International) in de Filippijnen en van de nieuwe oecumenische politieke beweging in Australië, geleid door het “Hills Christian Life Centre” in Sydney.

Streven naar het bouwen van een grote kerk. In 1986 waarschuwde Carl Henry: “Numerieke grootheid is een besmettelijke epidemie geworden” (*Confessions of a Theologian*, p. 387). Dit verklaart de verbazingwekkende populariteit van ogenschijnlijk succesvolle pastors zoals Bill Hybels en Rick Warren.

Dit type van pragmatisme heeft ook een groot segment gekarakteriseerd van de Fundamental Baptist Church beweging. In de jaren '70 werd het doel bereikt door het creëren van een opwindende atmosfeer met “speciale dagen”, agressieve promotionele campagnes, grote bus-bedieningen, beroerende maar typische oppervlakkig motiverende predikingen, en van die dingen. Dit was wat ik onderwezen kreeg aan de Tennessee Temple in het midden van de jaren '70, en dat was wat gemodelleerd werd in de Highland Park Baptist Church. De mannen die verheven werden waren mannen die grote kerken bouwden, mannen die “succesvol” waren, volgens de “maatstaf van de grote getallen”. Dingen die niet in de doelstelling pasten - zoals sterke bijbellering, weerlegging van dwaling met inbegrip van namen noemen van invloedrijke valse leraars, en een benadrukking van kerkelijke afscheiding - werden nagelaten of naar beneden gehaald, want “dit bouwt geen kerk”. Het is dan ook geen grote sprong meer van dit type pragmatisme naar dat van Rick Warren en Bill Hybels in de jaren '90. Het doel blijft hetzelfde en dat is een grote kerk met indrukwekkende aantallen, maar de methodes zijn veranderd. In plaats van promotionalisme gebruiken we nu eigentijdse aanbiddingsmuziek en de verlaging van de standaarden om de menigten te trekken. In geen enkele van de gevallen is het voornaamste doel de Schrift te gehoorzamen en overgave aan “al de raad Gods” tot elke prijs, of de kerk nu groot is of klein.

WAT DE BIJBEL ZEGT:

Ons wordt geboden om slechts één doel te hebben, en dat is Gods Woord gehoorzamen (Pr. 12:13).

Wij horen te “onderhouden alles, wat Ik u geboden heb” zegt de Heer Jezus (Matt. 28:19-20).

Wij moeten “al de raad Gods” respecteren (Hand. 20:27) en Gods Woord “onbevlekt en onberispelijk vasthouden” (1 Tim. 6:13-14).

Toen koning Saul slechts een deel van Gods gebod gehoorzaamde werd hij streng berispt (1 Sam. 15:22-23).

Wat te zeggen van 1 Korinthiërs 9:22? De “rock & roll christelijke massa” gebruikt dit vers om haar filosofie te ondersteunen dat men een rapper moet zijn om rappers te bereiken. Maar wanneer men Schrift met Schrift vergelijkt dan zien we dat Paulus zoiets helemaal niet bedoelt. Laten we eens kijken naar de onmiddellijke context en dan de wat verdere context:

In 1 Kor. 9:21, bijvoorbeeld, zegt Paulus: “hun, die zonder wet zijn, ben ik geworden als zonder wet - hoewel niet zonder de wet van God, want ik sta onder de wet van Christus - om hen, die zonder wet zijn, te winnen” (NBG; deze is hier vlotter leesbaar en toch juist vertaald; M.V.)

Paulus legt dus uit dat hij altijd onder de wet van Christus was en nooit vrij om dingen te doen in strijd met de Schrift. Een voorbeeld: Paulus zou nooit lang haar dragen om de heidenen te bereiken vermits de wet van Christus lang haar voor een man verbiedt (1 Kor. 11:14).

En in 1 Kor. 9:27 zegt Paulus: “Maar ik bedwing mijn lichaam, en breng het tot dienstbaarheid, opdat ik niet enigszins, daar ik anderen gepredikt heb, zelf verwerpelijk worde”. Paulus was dus altijd strikt tegen de zonde en liet niets toe wat zou resulteren in geestelijke onzorgvuldigheid.

En in Galaten 5:13 zegt Paulus: “Want gij zijt tot vrijheid geroepen, broeders, alleen gebruikt de vrijheid niet tot een oorzaak voor het vlees; maar dient elkander door de liefde”. Paulus’ vrijheid was dus niet de vrijheid om het vlees te dienen. Paulus leerde dat gelovigen zich moesten “onthouden van alle schijn van kwaad” (1 Thess. 5:22). Dit is de striktste vorm van afscheiding, en Paulus zou nooit iets daartegenin gedaan hebben in zijn eigen leven en bediening. “Het christelijke geloof is op zijn sterkst wanneer zijn antagonisme tegen ongeloof uiterst precies is, wanneer zijn geest anders-wereldlijk is, en wanneer zijn hele vertrouwen ‘niet zou zijn in wijsheid der mensen, maar in de kracht Gods’ (1 Kor. 2:5)” (Iain Murray, *Evangelicalism Divided*, 2000, p. 212).

5. Nieuw Evangelicalisme wordt gekarakteriseerd door een verlangen naar intellectueel respect en trots op geleerdheid.

Billy Graham, sprekend op de jaarlijkse conventie van de National Association of Evangelicals in 1971, zei: “Ik geloof dat *Christianity Today* een grote rol heeft gespeeld om evangelicals het intellectuele respect en initiatief te geven dat 29 jaar geleden zo hoog nodig was”.

John R.W. Stott: “Vóór 50 jaar en meer geleden heb ik erop gewezen dat authentieke evangelische christenen geen fundamentalisten zijn. Fundamentalisten neigen ertoe anti-intellectueel te zijn ...” (Stott, *Essentials: A Liberal-Evangelical Dialogue*, 1988, p. 90). De jongere evangelicals in de Kerk van Engeland, die sterk beïnvloed werden door John Stott, zitten met een “vraag naar respectabele theologie” (Iain Murray, *Evangelicalism Divided*, p. 175).

WAT DE BIJBEL ZEGT

God waarschuwt tegen intellectuele trots (Spr. 11:2; 1 Kor. 1:25-30). Afvalligheid begint gewoonlijk bij intellectuelen. Dit bracht de neergang te weeg van de Harvard Universiteit in de vroege 19de eeuw. In hun ijver voor intellectuele respectabiliteit brachten zij een Unitariër aan het hoofd van de universiteit. De bijbelgelovige is niet anti-intellectueel in de betekenis van anti-studeren en anti-opleiding, maar hij begrijpt de gevaren die inherent zijn aan menselijke geleerdheid wegens de gevallen natuur van de mens, en hij is tegen humanistische geleerdheid, die ontdaan werd van Gods Woord en die ook tegenwerkt.

Beschouw hoe Jezus werd behandeld door de religieuze intellectuelen (Joh. 7:15) en zie Zijn waarschuwing (Luk. 6:26). Zie hoe de apostelen werden aanzien door deze zelfde intellectuelen (Hand. 4:13).

Beschouw de vereisten voor kerkleiders. God vraagt geen intellectualisme of graden in hogere studies (1 Tim. 3; Titus 1). Gods mensen zijn, voor het grootste deel, gewoon; zij hebben geen intellectualisme nodig; zij hebben gewone en praktische bijbelse waarheid nodig (1 Kor. 1:26-29). De waarheid is niet complex; ze bezit een fundamentele eenvoud die de gewone mens kan verstaan (Matt. 11:25). Het is de duivel die de dingen complex en moeilijk maakt (2 Kor. 11:3).

Paulus weigerde de waarheid te prediken op een “intellectuele” wijze (1 Kor. 2:4).

De waarheid is onacceptabel voor de niet-geredden (Joh. 15:19; 1 Joh. 4:5-6; 5:19). Ze kan nooit aanvaardbaar gemaakt worden voor deze wereld. Om intellectueel respect te verwerven moeten er diepe compromissen gesloten worden.

De Nieuw-evangelische benadering van geleerdheid hebben hen die ze najagen verdorven (1 Kor. 15:33). Binnen de tien jaren na zijn ontstaan werd het Nieuwe Evangelicalisme overmand door scepticisme ten aanzien van bijbelse onfeilbaarheid.

Veertig jaar geleden vertegenwoordigde de term Evangelical hen die theologisch orthodox waren en zich hielden aan bijbelse inerrantie. ... BINNEN EEN DECENNIUM ONGEVEER WERD HET NEO-EVANGELICALISME VAN BINNENUIT AANGEVALLEN DOOR TOENEMEND SKEPTICISME TEN AANZIEN VAN BIJBELSE ONFEILBAARHEID OF INERRANTIE” (Harold Lindell, *The Bible in the Balance*, 1979, p. 319).

“In of rond 1962 werd het duidelijk dat er al enigen aan het Fuller Theological Seminary waren die niet langer geloofden in de onfeilbaarheid van de Bijbel, in zowel de faculteit als de bestuursleden” (Harold Lindell, *The Battle for the Bible*, p. 106). David Hubbard, die president werd van het seminarie in 1963, verwees spottend naar de doctrine van de inerrantie van de Schrift als “de theologische gasballon-theorie; één lek en de hele Bijbel valt naar beneden”.

6. Nieuw-evangelicalisme wordt gekarakteriseerd door een houding van anti-fundamentalisme. In de praktijk focust ze meer op de zogenaamde problemen van het fundamentalisme dan op de dwalingen van het modernisme, romanisme en oecumenisme.

De Nieuwe Evangelical spreekt over de dwalingen van theologische modernisten en romanisten in zachte termen. Hij raakt echter zeer geërgerd wanneer het onderwerp over fundamentalisme gaat. Voor de fundamentalist haalt hij termen naar boven zoals legalist, farizeeër, obscurant, bekrompen haatzaaier, domkop en extremist.

Toen Billy Graham terugblikte naar de stichting van *Christianity Today*, zei hij: “Wij waren ervan overtuigd dat het magazine nutteloos zou zijn geweest als het het oude, extreme fundamentalistische zegel had behouden” (“In the Beginning: Billy Graham Recounts the Origins of Christianity Today”, *Christianity Today*, 17 juli 1981).

Merk op hoe John Stott fundamentalisme definieert: “... anti-intellectualisme; een naïeve, haast bijgelovige verering van de King James Bijbel; een culturele gevangenis; raciaal bevooroordeeld; extreme rechtervleugel-politieke bezorgdheden” (Stott, *Essentials: A Liberal-Evangelical Dialogue*, 1988, pp. 90-91).

Beschouw het volgende voorbeeld van hoe de Nieuwe Evangelical naar de dingen kijkt. Nadat Stephen Olford een sterke preek bracht over het gezag van de Schrift, in Amsterdam 1986, had Dennis Costella van *Foundation* magazine de gelegenheid hem te interviewen. Costella vroeg: “U benadrukte in uw boodschap de gevaren van liberalisme en hoe dit de evangelist en zijn bediening kan vernietigen. Wat doet deze conferentie om de evangelist te leren hoe het liberalisme en de liberaal te identificeren zodat hij die kan vermijden?” Olford antwoordde: “Dat is de verkeerde geest - de liberaal mijden! Ik hou ervan bij liberalen te zijn, in het bijzonder wanneer zij gewillig horen, veel meer dan bij hardgekookte fundamentalisten die alle antwoorden hebben. ... Evangelicals zouden moeten zoeken bruggen te bouwen” (Costella, “Amsterdam ‘86: Using Evangelism to Promote Ecumenism”, *Foundation* magazine, juli-aug. 1986). Dit is puur Nieuw Evangelicalisme. Ze schijnt ijver te hebben voor de waarheid en stoutmoedig tegen dwaling, maar in de praktijk richten zij hun vurigste wapens tegen fundamentalisten.

WAT DE BIJBEL ZEGT:

Zelfs de allergrootste gelovige is slechts een zondaar en gered door genade (Rom. 7:18). Wij bezitten de schat in aarden vaten (2 Kor. 4:7). Alle mensen, inbegrepen hen die ijverig zijn voor het geloof en voor afscheiding van het kwaad, zijn zwak en hebben hun zwakke kanten. Het staan en opkomen voor de waarheid zal bij de gelovige altijd onvolmaakt zijn. Beschouw Noach die stoutmoedig opkwam voor gerechtigheid in zijn generatie, maar die ook dronken werd gevoerd en een schande over zijn gezin bracht. Beschouw David die achting had voor al Gods voorschriften en elke valse weg haatte (Ps. 119:128) - een echt fundamentalistisch getuigenis - maar die ook overspel pleegde, een moord beging en trots Israël telde. Beschouw Petrus die opkwam voor gerechtigheid in zijn generatie en die stoutmoedig waarschuwde tegen verderfelijke ketterijen (2 Petrus 2), maar die ook de Heer verloochende en vloekte en de hypocriet speelde (Gal. 2:11-14). Beschouw Paulus die een krijger was voor het geloof - ook hij kan als een fundamentalist omschreven worden - maar hij scheidde zich af van Barnabas met betrekking tot een puur persoonlijke zaak (Hand. 15:36-40).

Geestelijkheid en vleeselijkheid zijn persoonlijke materies, niet positioneel. Er bestaan vleeselijke en onvriendelijke Nieuwe Evangelicals en er zijn vleeselijke en onvriendelijke fundamentalisten. Van de honderden Nieuwe Evangelicals die me doorheen de jaren schreven, hebben de meesten mij behandeld met een compleet gebrek aan christelijk fatsoen. Nu is het niet wijs een hele beweging te beoordelen op het falen van individuën. “Het is waar dat sommige fundamentalisten onvriendelijke dingen hebben gezegd, maar het fundamentalisme leert geen vrijheid daartoe. Sommige fundamentalisten zijn rancuneus geweest, maar het Fundamentalisme is niet wraakzuchtig” (Rolland McCune, *Fundamentalism in the 1980s and 1990s*).

Nieuwe Evangelicals die fundamentalisten zo scherp aanpakken, gebruiken niet dat zelfde kriticisme tegen echte ketteren. In een brief aan *Sword of the Lord* in 27 juli 1956, heeft Chester Tulga, die het dikwijls hard te verduren kreeg van de Nieuw-evangelische scherpe tongen, “schitterend de evangelicale dubbelhartigheid ontmaskerd van ‘fundamentalistische veroordelen door gebruik van bijtende karikaturatie’ terwijl zij de liberalen ‘erg respectvol en objectief behandelen - geen sarcasme, geen schimpscheuten, geen veralgemeningen in enig opzicht’” (Bob Whitmore, *The Enigma of Chester Tulga*, 1997).

Nieuwe Evangelicals oordelen constant de motieven van de fundamentalisten. Zij brandmerken de fundamentalist als enggeestig, onvriendelijk, door vrees gedreven, jaloers, liefdeloos. Maar het is onmogelijk de motieven te kennen van andermans hart. Hierin zijn de Nieuwe Evangelicals veel oordeelzuchtiger dan de fundamentalisten die zij bekritisieren.

Correctie en krachtige prediking tegen zonde en dwaling blijken hardvochtig en onvriendelijk over te komen bij hen die weigeren zich te bekeren. We zien dit fenomeen van begin tot eind in de Bijbel. Eén prediker adviseerde wijselijk: “Als de bijbelprediking tegen de vacht in wrijft, keer de kat dan om!”

Israël kloeg voortdurend over de profeten en ze zeiden: “spreekt tot ons zachte dingen” (Jesaja 30:10). De Joden in Jezus’ dagen verwierpen Zijn prediking, zeggend: “Dit woord is hard; wie kan het aanhoren?” (Joh. 6:60, 66).

7. Het Nieuwe Evangelicalisme wordt gekarakteriseerd door de opdeling van Bijbelse waarheid in twee categorieën: belangrijk en niet belangrijk.

Nieuwe Evangelicals verdelen de leer in “belangrijke” en “secundaire” categorieën; de “secundaire” kunnen over het hoofd gezien worden ter wille van de eenheid. Zelfs Iain Murray, die inzicht heeft in de dwalingen van het Nieuwe Evangelicalisme in ’t algemeen, trapt in deze valstrik. Het fundamentalisme in Amerika veroordelend zegt hij: “In haar tendens nieuwe stipulaties toe te voegen die niet tot de fundamenten behoren van het christelijke geloof, was het fundamentalisme geneigd tot het te eng maken van de grenzen van Christus’ koninkrijk” (Iain Murray, *Evangelicalism Divided*, p. 298).

WAT DE BIJBEL ZEGT:

Dit wordt weerlegd door Christus’ lering. Het wordt weerlegd in Mattheüs 23:23. Hier leert Jezus dat alhoewel niet alles in de Bijbel even belangrijk is, alles toch een bepaalde belangrijkheid bezit en dat niets daarvan mag veracht of genegeerd worden. Het wordt weerlegd in Matt. 28:19-20 waar Christus gebod dat de kerken “alles, wat Ik u geboden heb” moesten onderwijzen.

Het wordt weerlegd door Paulus’ voorbeeld. Hij predikte “al de raad Gods” (Hand. 20:27). Hij leerde Timotheüs alle lering te waarderen en GEEN ENKELE valse leer toe te staan (1 Tim. 1:3). Hij leerde Timotheüs voorts om alle leer “onbevlekt” vast te houden (1 Tim. 6:13-14). Vlekken wijzen op kleine dingen, de schijnbaar onbelangrijke dingen. De context van Paulus’ instructie in 1 Tim. 6:14 is het thema: “de gemeente van de levende God, pijler en fundament van de waarheid” (1 Tim. 3:15). In deze brief vinden wij instructies over kerkorde, waarbij de vereisten voor opzieners en dienaren (1 Tim. 3), het werk van de vrouw in de kerk met inbegrip het bevel dat zij de man niet mag overheersen (1 Tim. 2), de zorg voor weduwen en discipline (1 Tim. 5). Dit zijn nu precies de dingen die door Nieuwe Evangelicals veracht worden.

8. Het Nieuwe Evangelicalisme wordt gekarakteriseerd door een zachtheid, een verlangen naar een minder strikt christendom, een afkeer om te strijden, een neutraliteit tegen geestelijke oorlogvoering.

Het nieuwe Evangelicalisme is iets subtiels. In zijn wezen is het een stemming, een houding, een tendens.

In 1958 schreef William Ashbrook *Evangelicalism: The New Neutralism*, en dat begon met de volgende waarschuwing: “Een van de jongste leden van de christelijke kudde wordt Het Nieuwe Evangelicalisme genoemd. Het kan beter de naam krijgen van HET NIEUWE NEUTRALISME. Dit nieuwe ‘Evangelicalisme’ vertoont teveel trots, en heeft teveel van de wereldse cultuur in zich opgezogen om in de verwijten van het fundamentalisme te delen. HET ZOEKT NEUTRALE GROND, zijnde vis noch vlees, niet rechts noch links, niet vóór noch tegen - het staat er tussenin!”

In *A History of Fundamentalism in America*, neemt Dr. George Dollar waar: “het is een favoriet tijdverdrijf geworden van nieuw-evangelicale schrijvers, die zo weinig afweten van het historische fundamentalisme, dit beledigende namen te geven, alsof zij het willen begraven onder de smaad. Het echte gevaar is niet sterk fundamentalisme maar een ZACHT EN VERWIJFD CHRISTENDOM - exotisch maar lafhartig. ...” (Dollar, *A History of Fundamentalism in America*, 1973, p. 208).

Aanvankelijk kan het Nieuwe Evangelicalisme moeilijk te onderscheiden zijn. Het gaat niet noodzakelijk van start met een complete verwerping van separatisme. Het Nieuwe Evangelicalisme vangt eerder aan met een verandering van de stemming, een nieuwe attitude die een afkeer heeft van een strikte benadering van de dingen van God. Vermits het vandaag de tendens is van elke kerk of beweging om zachter en slapper te worden in plaats van sterker, is het noodzakelijk goed uit te kijken naar deze “nieuwe gemoedsgesteldheid”. Zoals Evangelist John Van Gelderen waarnam: “Als u modern fundamentalisme vergelijkt met modern nieuw-evangelicalisme, is er nog steeds een kloof. Maar als u modern fundamentalisme vergelijkt met het vroege nieuw-evangelicalisme, is de gelijkenis alarmerend” (*Preach the Word*, jan.-maart 1998).

WAT DE BIJBEL ZEGT:

Christendom dat niet strikt is, is niet bijbels. Christendom is strikt in doctrine (1 Tim. 1:3) en strikt in christelijk leven (Ef. 5:11). Het “strijdt voor het geloof” (Judas 3) en staat vast, compromisloos, dogmatisch en resoluut. Open gewoon het Nieuwe Testament op gelijk welke pagina en begin te lezen, en het zal niet lang duren voordat dit duidelijk wordt.

Striktheid en ijver voor de waarheid betekent niet dat iemand liefdeloos is en geen medegevoel heeft. Jezus was de gepersonifieerde striktheid maar was evenzo de gepersonifieerde liefde. Tegen de vrouw die betrap werd op overspel zei Hij: “Dan veroordeel Ik u ook niet; ga heen en zondig niet meer” (Joh. 8:11). Wat een grote barmhartigheid en tevens ook zo’n grote striktheid! Paulus vertoonde dezelfde combinatie. Hij was strikt en onbuigzaam over leer en praktijk, maar hij was teder “zoals een voedster haar kinderen koestert” (1 Thess. 2:7).